

Sesida dals

8 da zercladur 2021

Communitgà ils

9 da zercladur 2021

Protocol nr.

555/2021

Dumonda da la fracziun da la PS

concernent PCB ultratoxic en il Grischun (emprima sutsegnadra Preisig)

Resposta da la Regenza

Bifenils policlorads (PCB) èn clorids producids en moda sintetica. Lur producziun industrialha ha cumenzà l'onn 1929 ed è vegnida terminada ils onns 1980. Els furman ina grupp da 209 congeners, q.v.d. moleculs sumegliants, che sa differenzieschan areguard il dumber ed areguard la posiziun dals atoms da clor en la structura da basa dal bifenil. En las maschaidas tecnicas èn ils divers congeners vegnids applitgads en moda differenta tut tenor la qualitad giavischada, uschia che la frequenza dals congeners en il product respectiv furma ina spezia d'impronta dal det che po vegnir duvrada per identifitgar las funtaunas.

Sch'ils PCB entran en l'ambient, vegnan els integrads en il tessi da grass dals organissem. Els sa concentreschan sco substanzas bioaccumulativas sur la chadaina da nutriment ed èn persistents, q.v.d. els na vegnan praticamain betg decumponids. La gronda part dals 209 congeners da PCB n'èn acutamain bain betg fitg toxics, activeschan dentant ormons e donnegian ils gens. Plinavant èn PCB vegnids classifitgads l'onn 2013 da la WHO sco cancerogens.

Dapi l'onn 1986 na dastgan betg pli vegnir duvrads PCB en Svizra. Tras la Convenziun da Stockholm dals 22 da matg 2001 èn la producziun e l'utilisaziun da PCB scumandadas sin l'entir mund. Pervia da lur lunga durada da vita sa concentreschan las substanzas anc adina en la chadaina da nutriment e pon vegnir cumprovas en il fratemp schizunt en peschs en l'Antarctica, en latg-mamma ed en tessi da grass uman. PCB èn pia «ubiquitars» e na pon betg pli vegnir allontanads da l'ambient.

PCB èn vegnids utilisads d'ina vart en applicaziuns serradas, cunzunt en gronds transfurmatur ed en condensatur electric d'implants da provediment d'electricitad u da l'autra vart sco liquid idraulic en cumponentas mecanicas correspudentas. Tenor la Convenziun da Stockholm ston ils gronds transfurmatur e condensatur vegnir mess ord funcziun fin l'onn 2025 e lur cuntegn sto vegnir dismiss en moda ecologica. En il Grischun èn quests implants vegnids liberads da PCB gia ils onns 1990. PCB vegnivan dentant duvrads er en condensatur pitschens, ch'eran cuntegnids en apparats electric sco p.ex. lampas fluorescentas, ch'èn per part anc oz en funcziun. En grondas quantitats han ins duvrà PCB er en applicaziuns avertas, particularmain sco lomiaders en colurs tecnicas, sco surtratgas per la protecziun da corrosiun e sco pasta da stuppadira. Quests PCB èn anc adina derasads en edifizis e stabiliments ch'èn vegnids construids avant il scumond. En il rom da lavurs da construcziun ston questas materialias che cuntegnan tals PCB vegnir eruidas e dismessas conform a la lescha, per ch'ellas n'arrivian betg en l'ambient.

Tar la dumonda 1: Na. Bain èn ils gronds transfurmatur e condensatur cun ieli che cuntegna PCB vegnids eruids da l'Uffizi per la natira e l'ambient (UNA) e gia daditg sanads. Però na datti nagina survista dals PCB en condensatur pitschens u en applicaziuns avertas. Per identifitgar PCB en parts d'edifizis u da stabiliments sto vegnir fatga ina controlla da l'edifizis u dal stabiliment avant mintga intervenziun architectonica. Tut ils gronds flums da las vals èn vegnids examinads dal ANU areguard PCB en l'aua, che pudessan derivar per exempel da colurs duvradas en implants electricis. Questas examinaziuns èn vegnidas publitgadas l'onn 2018 e stattan a disposiziun sin la pagina d'internet dal UNA. Ellas mussan valurs autas en il Spöl sco er valurs in zic autas en il Rain anteriur sut Glion ed en la Plessur sut Litzirüti. En ils trajects dals dus flums menziunads sco ultims n'èn dentant betg vegnidas chattadas valurs da PCB pli autas en ils peschs ed en ils sediments. En il chantun Grischun na datti pia betg in'ulteriura situaziun sumeglianta sco en il Spöl. Ils PCB en l'aua èn mo in indizi ch'i èn avant maun funtaunas da PCB. Las valurs constatadas èn uschè bassas, ch'ins pudess baiver senza problems quantitats pli grondas da l'aua.

Tar la dumonda 2: Na, d'allontanar cumplainamain ils PCB or da l'ambient fiss ina interpresa dal tutfatg illusorica. Ins po mo sanar secturs cun fitg grondas contaminaziuns sco p.ex. anteriuras deponias cun ruments da PCB u singuls trajects da flums cun fitg grondas contaminaziuns sco il Spöl uschia, che la derasaziun en l'ambient e sur la chadaina da nutriment vegn franada uschenavant, che la grevezza en l'ambient ed en ils organissemes ademplescha las pretensiuns vertentas respectivas. La Convenziun da Stockholm na regla er betg en general l'eliminaziun da PCB or da l'ambient, mabain la messa ord funcziun dals gronds transfurmatur e condensatur che cuntegnan PCB sco er la dismessa ecologica dal cuntegn.

Tar la dumonda 3: Oz chattan ins PCB oravant tut anc en surtratgas per la protecziun da corrosiun ed en pastas da stuppadira sco er en singuls cas en surtratgas da lain. En lavurs da construcziun poi vegnir evità che PCB arrivian en l'ambient e che plazzas da lavur vegnian periclitadas mo, sche las parts d'edifizis e da stabiliments che cuntegnan PCB vegnan identifitgadas ordavant, tractadas en moda correcta e dismissas conform a la lescha. L'identificaziun vegn fatga en il rom da l'elavuraziun da la declaranza da dismessa che sto vegnir inoltrada ensemen cun las dumondas da construcziun. Sco pionier en Svizra introducescha il UNA anc quest onn ina declaranza da dismessa electronica che sa basa sin l'internet. Questa declaranza da dismessa sustegna las patrunas ed ils patruns da construcziun cun infurmaziuns specificas per il project, distgargia ils uffizis communal da construcziun essenzialmain en connex cun la controlla e gida quels – grazia a controllas da plausibilitad integradas – ad identifitgar en moda pli fidada substanzas da construcziun nuschai-vias sco PCB. En il rom da la controlla uffiziala dals stgaudaments da laina vegn plinavant examinà il deposit da laina ed – en cas da suspect – prendidas provas da la tschendra. Laina duvrada dastga numnadamain vegnir arsa mo en stabiliments admess cun systems correspundents per il nettegiament da svapurs e betg en stgaudaments da laina ed en cheminés, nua ch'i pon vegnir furmads novs PCB.

En num da la Regenza

Il president:

Il chancelier:

Dr. Mario Cavigelli

Daniel Spadin